

Demodikoza je kožna bolezen, ki se pojavlja predvsem pri mladih psih, povzročajo pa jo garjavci iz rodu Demodex. Presenetljivo je, da ti garjavci v manjšem številu živijo na koži skoraj vsakega odraslega psa in skoraj vsakega človeka, ne da bi povzročali bolezen oziroma ne da bi dražili kožo. Ti majhni zajedavci, dolgi približno četrtil milimetra, živijo v dlačnem mešičku, torej v odprtini v koži, iz katere poganja dlaka.

Demodikoza

Garjavci demodex živijo torej na koži večine psov. Ali bodo povzročili bolezen, pa je odvisno od sposobnosti živali, da drži garjavce pod nadzorom. Tovrstna garjavost se v večini primerov pojavlja pri mladi psih, katerih imunski sistem je slabše razvit oziroma pomanjkljiv, pa tudi pri odraslih psih, ki imajo oslabilen imunski sistem.

Garjavci demodex se na mlade pse prenesejo neposredno s stikom z materjo že v prvem tednu življenja. Za prenos garjavcev demodex mora priti do neposrednega stika, saj zunaj gostitelja ne morejo preživeti.

Znaki bolezni. Spremembe na koži se najpogostejše pojavijo na mladičkovi glavi, saj je s tem delom telesa največkrat v stiku z materjo. Kot smo že omenili, ima skoraj vsaka psica garjavce demodex. Vendar je večina mladičev nanje odporna in se bolezen pri njih ne razvije.

Pri mladičih z demodikozo razlikujemo tako imenovano **lokalizirano obliko**, kar pomeni, da ima mladič do pet mest na koži s spremembami, in še tako imenovano **generalizirano obliko**, kjer je več kot pet spremenjenih mest na koži oziroma spremembe zajemajo celotne telesne regije ali celo vse telo. Večina primerov obeh oblik se pokaže po četrtem mesecu starosti. Spremembe na koži ponavadi obsegajo izpadanje dlake ter pojav luskaste in pordele kože, ki ima masten oziroma vlažen videz. Demodex garjavci živijo v dlačnih mešičkih, zato se kot prvi znak bolezni ponavadi pokaže izpadanje dlake. To se najpogostejše pojavi na gobčku, očesnih vekah in drugih predelih glave. V večini primerov, še zlasti pri lokalizirani obliki se večina teh kožnih sprememb zlahka pozdravi, kdaj pa kdaj celo sama od sebe,

saj mladički odraščajo in razvijajo moč svojega imunskega sistema.

Če pri lokalizirani obliki demodikoze spremembe na koži ostajajo in se ne zmanjšuje, ter pri generalizirani obliki pes potrebuje veterinarjevo pomoč. Pri generalizirani obliki se lahko kožne spremembe pojavijo na več telesnih predelih,

najpogostejše po glavi, vratu, trebuhu, nogah in šapah. Tudi na teh mestih je koža luskasta in vneta, pogosto tudi poči, iz razpoke pa se izceja bistra tekočina. Dlaka je na prizadetih mestih precej razredčena, površina kože pa na otip oljnata. Nekaterim psom se poslabša tudi splošno zdravstveno stanje, imajo povišano telesno temperaturo, izgubijo tek in postanejo otopeli.

Omenili smo že, da se lahko demodikoza pojavi tudi pri odraslih psih. Pri njih pa je stanje ponavadi precej resnejše. Tudi pri njih se demodikoza pojavlja v lokalizirani ali generalizirani obliki. Generalizirana demodikoza pri odraslih psih pomeni, da ima pes resnejšo organsko motnjo ali bolezen, ki mu je oslabil imunski sistem, zaradi česar je postal dovzeten za razvoj demodikoze.

Ko veterinar posumi na demodikozo, mora za potrditev suma odvzeti kožni ostružek in tega pogledati pod mikroskopom. Garjavci demodex so namreč premajhni, da bi jih lahko videli s prostim očesom. Ker pa so demodex garje prisotne na vsakemu psu, moramo za potrditev diagnoze vzeti vzorec na mestu, kjer opazimo spremembe na koži.

Ker se demodikoza pojavlja pri psih z oslabilnim imunskim sistemom, je pametno preveriti, zakaj je prišlo do oslabilne imunskega sistema, še zlasti pa pri odraslih živalih.

Za zdravljenje demodikoze ponavadi uporabljamo različne polive, praške, šampone, pa tudi druga zdravila. Na srečo je v večini primerov demodikoza lokalizirana in je zato zdravljenje, če je sploh potrebno, ponavadi le lokalno. Generalizirana oblika demodikoze pa zahteva precej bolj intenzivno obravnavo. V nekaterih primerih zaradi oslabilnega imunskega sistema bolezni ni mogoče povsem odpraviti, pač pa lahko le preprečujemo njeno ponovitev.

Pri zdravljenju obeh oblik je tudi zelo pomembno, da bolniku nudimo kakovostno hrano, ki vsebuje dovolj vitaminov za krepitev imunskega sistema in dovolj maščobnih kislin za hitrejšo obnovo kože.